

KOMUNIKAT KOMISJI

przedstawiający aktualizację na 2023 r. wieloletniego planu wdrażania europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych

(C/2023/100)

1. Kontekst

Rozporządzenie w sprawie europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych (ang. *European Maritime Single Window environment* – EMSWe) ⁽¹⁾ opiera się na istniejącej sieci morskich krajowych pojedynczych punktów kontaktowych (ang. *maritime national single window* – MNSW) ⁽²⁾ i ustanawia wspólne interoperacyjne środowisko przekazywania informacji ze statków na ląd podczas zawinięcia do portu.

Rozporządzenie upoważnia Komisję do określenia znormalizowanego zbioru danych obejmującego wszystkie obowiązki sprawozdawcze oraz do opracowania i utrzymania wspólnych interfejsów i usług dla MNSW. Będzie ono stosowane od dnia 15 sierpnia 2025 r.

W art. 19 rozporządzenia EMSWe zobowiązano Komisję do przyjęcia wieloletniego planu wdrażania (MIP) i jego corocznego przeglądu po odpowiednich konsultacjach z ekspertami krajowymi.

Celem tego planu jest ułatwienie terminowego wdrożenia rozporządzenia oraz zapewnienie mechanizmów i procedur kontroli jakości w celu wdrożenia, utrzymania i aktualizacji wspólnych zharmonizowanych elementów europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych. Pierwsza wersja tego dokumentu została opracowana i przyjęta w 2021 r. ⁽³⁾.

2. Architektura IT EMSWe

Europejski system morskich pojedynczych punktów kontaktowych to zdecentralizowane środowisko oparte na sieci morskich krajowych pojedynczych punktów kontaktowych. Każdy z nich zawiera moduł zharmonizowanego interfejsu sprawozdawczości (RIM) do komunikacji między systemami oraz graficzny interfejs użytkownika (GUI) do komunikacji między użytkownikami a systemami.

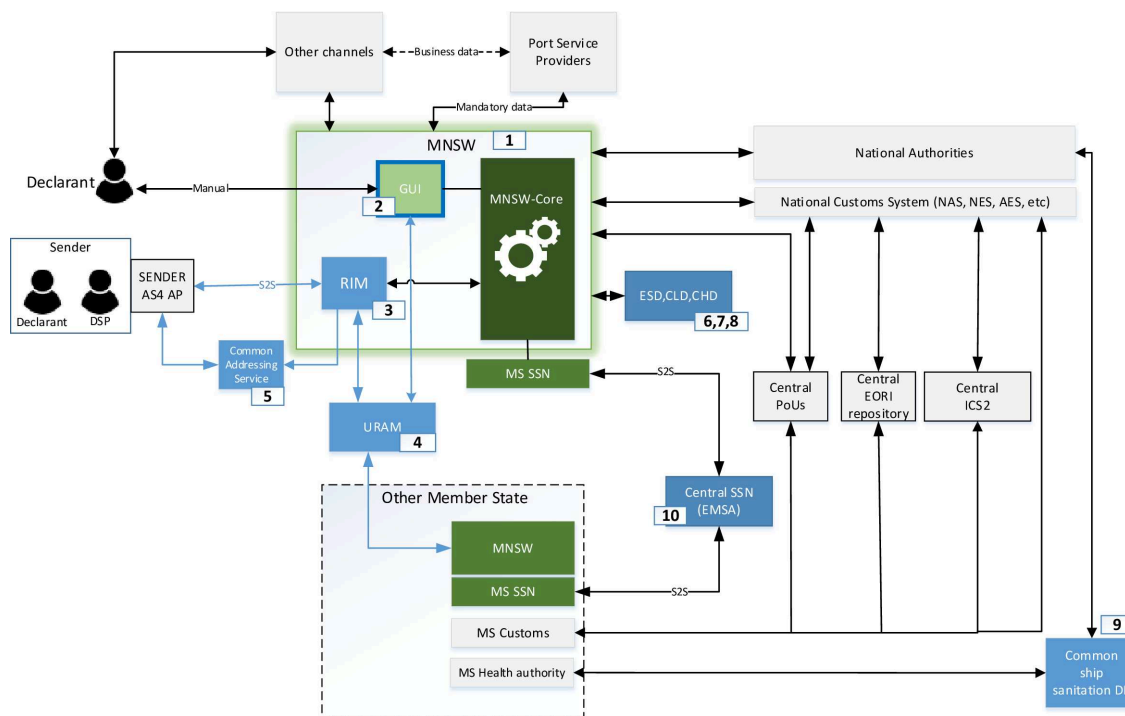
Środowisko to uzupełniają wspólne usługi, takie jak system rejestru użytkowników i zarządzania dostępem (URAM) europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych, wspólne bazy danych i wspólna usługa adresowania (CAS).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1239 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające europejski system morskich pojedynczych punktów kontaktowych i uchylające dyrektywę 2010/65/UE (Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 64).

⁽²⁾ Art. 2 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1239

⁽³⁾ Komunikat Komisji (2021/C 299/03)

Architektura wysokiego szczebla EMSWe wokół morskiego krajowego pojedynczego punktu kontaktowego

Powyższa ilustracja przedstawia architekturę wysokiego szczebla EMSWe z perspektywy państwa członkowskiego, w tym interakcje MNSW z podmiotami zgłaszającymi, instytucjami świadczącymi usługi w zakresie danych i systemami organów władzy państw członkowskich.

Poniżej wymieniono elementy składowe:

Składnik	Opis	Artykuły
1	Morski krajowy pojedynczy punkt kontaktowy (MNSW)	Art. 2 ust. 3
2	Graficzny interfejs użytkownika (GUI)	Art. 2 ust. 9, art. 6 ust. 4
3	Moduł zharmonizowanego interfejsu sprawozdawczości (RIM)	Art. 2 ust. 4, art. 6 ust. 1
4	System rejestru użytkowników i zarządzania dostępem (URAM) europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych	Art. 12 ust. 1, 2 i 3
5	Wspólna usługa adresowania (CAS)	Art. 2 ust. 10
6	Baza danych statków europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych (ESD)	Art. 14
7	Wspólna baza danych dotyczących lokalizacji (CLD)	Art. 15
8	Wspólna baza danych dotyczących towarów niebezpiecznych (CHD)	Art. 16
9	Wspólna baza danych dotyczących bezpieczeństwa i higieny na statkach (SSD)	Art. 17
10	SafeSeaNet (krajowa sieć SSN i centralny system SSN)	Art. 8 ust. 4

3. Przyjęcie prawa wtórnego

Zgodnie z uprawnieniami przekazanymi na mocy rozporządzenia EMSWe Komisja przyjęła **rozporządzenie delegowane (UE) 2023/205** ⁽⁴⁾, które:

- zmienia załącznik do rozporządzenia, w którym wymieniono obowiązki sprawozdawcze wynikające z prawodawstwa unijnego, międzynarodowego i krajowego;
- uzupełnia rozporządzenie poprzez ustanowienie zbioru danych EMSWe, który obejmuje ponad 1 100 elementów danych wymaganych na podstawie obowiązków sprawozdawczych.

Inne akty delegowane spodziewane są w 2024 r. (przed datą rozpoczęcia stosowania rozporządzenia EMSWe), kiedy zmienne zostaną załącznik lub zbiór danych.

Rozporządzenie EMSWe przyznaje Komisji uprawnienia wykonawcze do określania specyfikacji zharmonizowanych elementów MNSW i wspólnych usług w ramach EMSWe. W tym celu Komisja przyjęła **rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/204** ⁽⁵⁾ zawierające pierwszy zestaw specyfikacji i przepisów dotyczących zharmonizowanych aspektów MNSW oraz trzech wspólnych baz danych w ramach EMSWe. W latach 2023 i 2024 przyjęte zostaną inne **akty wykonawcze** ⁽⁶⁾, które uzupełnią ten zestaw specyfikacji.

W celu uzupełnienia specyfikacji modułu interfejsu sprawozdawczości Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i z pomocą Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA), przygotowuje **przewodnik wdrażania komunikatów (MIG)** opisujący wymianę komunikatów między podmiotami zgłaszającymi a MNSW za pośrednictwem modułu interfejsu sprawozdawczości. Obejmuje to również komunikaty z odpowiedziami na potwierdzenia i decyzje organów po dopełnieniu formalności. **Oczekuje się, że pierwsza stabilna wersja MIG zostanie wydana do końca 2023 r.**

W art. 8 rozporządzenia EMSWe powierzono również Komisji uprawnienia wykonawcze do ustanowienia wykazu istotnych informacji do ponownego wykorzystania i udostępnienia na potrzeby kolejnego zawinięcia do portu. Po określeniu tych danych system SafeSeaNet, jego mechanizmy i interfejsy wymiany danych, w tym niezbędne środki bezpieczeństwa, mogą zostać zmodernizowane wraz z odpowiednią dokumentacją ⁽⁷⁾.

4. Strategia konsultacji z zainteresowanymi stronami

Komisja jest zobowiązana do przeprowadzenia stosownych konsultacji w czasie prac przygotowawczych zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. Przy przygotowywaniu prawa wtórnego Komisja powinna zapewnić, aby eksperci z państw członkowskich i środowisko branżowe byli konsultowani w sposób przejrzysty i z dużym wyprzedzeniem.

W celu przygotowania prawa wtórnego oraz zapewnienia spójnego i przejrzystego rozwoju IT Komisja przeprowadzi konsultacje z ekspertami z państw członkowskich (krajowymi koordynatorami EMSWe i ekspertami przez nich zaproszonymi). Biorąc pod uwagę, że rozporządzenie EMSWe obejmuje kilka formalności celnych związanych z wejściem i wyjściem, Komisja skonsultuje się w razie konieczności z odpowiednimi grupami ekspertów ds. cel, takimi jak Grupa Koordynacyjna ds. Elektronicznych Systemów Celnych lub Grupa ds. Operacji Celnych (zarządzanymi przez DG TAXUD). W tym celu mogą być organizowane wspólne posiedzenia z udziałem grup ekspertów celnych.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/205 z dnia 7 listopada 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1239 w odniesieniu do ustanowienia zbioru danych europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych i zmieniające załącznik do tego rozporządzenia (Dz.U. L 33 z 3.2.2023, s. 24).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/204 z dnia 28 października 2022 r. ustanawiające specyfikacje techniczne, normy i procedury na potrzeby europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1239 (Dz.U. L 33 z 3.2.2023, s. 1).

⁽⁶⁾ Przepisy wynikające z art. 6 ust. 1, art. 8 ust. 5, art. 12 ust. 4, art. 13 ust. 2, art. 17 ust. 3 rozporządzenia EMSWe.

⁽⁷⁾ Zmiany w dokumencie dotyczącym interfejsu i kontroli funkcjonalności (IFCD) oraz w przewodniku referencyjnym SafeSeaNet XML zostaną zatwierdzone przez grupę sterującą wysokiego szczebla ds. zarządzania cyfrowym systemem morskim i usługami morskimi zgodnie z zadaniami określonymi w pkt 2.2 załącznika III do dyrektywy 2002/59/WE.

Aby zapewnić ciągłość wzajemnych połączeń i interoperacyjności między EMSWe a unijnym systemem wymiany informacji morskich (SafeSeaNet), Komisja będzie współpracować z grupą sterującą wysokiego szczebla ds. zarządzania cyfrowym systemem morskim i usługami morskimi.

Komisja dopilnuje także, aby w pracach grup ekspertów uczestniczyły stowarzyszenia przemysłowe w charakterze obserwatorów.

5. Harmonogram opracowywania i testowania wspólnych komponentów i usług

Moduł interfejsu sprawozdawczości (RIM)

W **sierpniu 2022 r.** Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, opublikowała pierwszą wersję **modułu interfejsu sprawozdawczości** jako produktu o minimalnej funkcjonalności (na potrzeby wstępnych testów) z podstawową funkcją komunikacji międzysystemowej.

Powstaną kolejne wersje RIM, które będą posiadać inne funkcje zapewniające pełną zgodność z aktem prawnym zawierającym specyfikację RIM, który ma zostać przyjęty w 2023 r. Państwa członkowskie otrzymają pełną dokumentację wymaganą do integracji z ich MNSW, w tym strategię zapisywania wersji dla różnych wersji RIM.

Oczekuje się, że po udostępnieniu stabilnej wersji RIM państwa członkowskie **włączą** ją do swoich MNSW. W tym celu oczekuje się, że Komisja i państwa członkowskie przeprowadzą **testy techniczne**, aby sprawdzić funkcjonowanie RIM. Państwa członkowskie przeprowadzą testy w celu połączenia systemów branżowych z RIM, aby upewnić się, że w swoich MNSW mogą wypełniać obowiązki sprawozdawcze za pośrednictwem RIM.

Państwa członkowskie przeprowadzą testy i niezbędną integrację również z systemami innych zainteresowanych organów oraz z systemami Komisji w celu wymiany odnośnych informacji. Komisja zapewni koordynatorom krajowym odpowiednie wsparcie podczas tworzenia i konfiguracji RIM oraz przeprowadzi niezbędne testy zgodności i akceptacji z każdym państwem członkowskim. Szacowany czas trwania integracji technicznej i testowania RIM w morskich krajowych pojedynczych punktach kontaktowych wynosi **18 miesięcy**, począwszy od pierwszego kwartału 2024 r., włączając testy z udziałem podmiotów zgłaszających.

System rejestru użytkowników i zarządzania dostępem (URAM) europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych

Komisja tworzy i udostępnia wspólny system rejestru użytkowników i zarządzania dostępem. Ułatwi on uwierzytelnianie nadawców (podmiotów zgłaszających i instytucji świadczących usługi w zakresie danych), którzy łączą się z modułem interfejsu sprawozdawczości. Jeżeli chodzi o transgraniczne uwierzytelnianie podmiotów zgłaszających, które chcą uzyskać dostęp do MNSW za pośrednictwem swoich graficznych interfejsów użytkownika, Komisja rozważa wykorzystanie istniejących ram eIDAS⁽⁸⁾.

Specyfikacje dotyczące rejestru użytkowników i systemu zarządzania dostępem zostaną przyjęte wraz ze specyfikacjami dotyczącymi RIM. Według planu zgodne z tymi specyfikacjami usługi URAM mają być opracowane i gotowe wraz ze stabilną wersją RIM (2023 r.). Umożliwi to pełny cykl testowania i integrację w zakresie połączeń i interakcji między RIM w morskich krajowych pojedynczych punktach kontaktowych a usługami URAM.

Wspólna usługa adresowania (CAS)

Specyfikacje dotyczące CAS wymagane na mocy art. 13 ust. 2 rozporządzenia EMSWe mają zostać przyjęte do trzeciego kwartału 2024 r. Planuje się, że proces opracowywania specyfikacji z grupami ekspertów rozpocznie się w 2023 r. Opracowanie tej usługi ma się rozpocząć po opracowaniu RIM i zakończyć przed datą rozpoczęcia stosowania rozporządzenia. Po przyjęciu specyfikacji Komisja określi termin włączenia CAS do ogólnego środowiska sprawozdawczego.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>

Bazy danych

Specyfikacje dotyczące bazy danych statków europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych, wspólnej bazy danych dotyczących lokalizacji i wspólnej bazy danych dotyczących towarów niebezpiecznych przyjęto w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2023/204. Komisja, w ścisłej współpracy z EMSA, pracuje nad opracowaniem bazy danych statków europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych, wspólnej bazy danych dotyczących lokalizacji i wspólnej bazy danych dotyczących towarów niebezpiecznych. Techniczne wdrożenie tych baz danych obejmie prace nad referencyjnym zbiorem danych i przewodnikami interfejsów systemowych (SIG) dla każdej bazy danych, a kolejnym etapem będzie rozwój techniczny i integracja z systemami państw członkowskich. Oczekuje się, że wskazane wyżej trzy bazy danych zostaną opracowane i przygotowane do przetestowania przez państwa członkowskie w drugiej połowie 2024 r.

Zgodnie z bazą danych dotyczących bezpieczeństwa i higieny na statkach wdrożenie zostanie zaplanowane po określeniu specyfikacji zgodnie z wymogami art. 17 ust. 3 rozporządzenia EMSWe na późniejszym etapie wdrażania.

Szczegółowy harmonogram

Wspólne komponenty i usługi	Poziom bazowy								
	2023			2024				2025	
	2. kw.	3. kw.	4. kw.	1. kw.	2. kw.	3. kw.	4. kw.	1. kw.	2. kw.
Moduł interfejsu sprawozdawczości (RIM)									
Uruchomienie RIM z walidacją nadawcy									
Komunikaty dotyczące formalności MIG									
Komunikaty dotyczące odpowiedzi MIG									
Uruchomienie RIM z walidacją syntaktyczną ⁽⁹⁾									
Integracja z systemami państw członkowskich i testy ⁽¹⁰⁾									
URAM									
Instrukcje obsługi usług URAM									
Usługa walidacyjna URAM S2S									
Centralny rejestr nadawców									
Transformacja i integracja RIM z systemami państw członkowskich ⁷									
Wspólna usługa adresowania (CAS)									
Opracowanie specyfikacji									
Opracowanie i testowanie (integracja z RIM)									
Baza danych statków europejskiego systemu morskich pojedynczych punktów kontaktowych (ESD)									
Zbiór danych referencyjnych i SIG									
Opracowanie centralnej bazy danych									
Integracja z systemami państw członkowskich									
Próby rozruchowe									
Wspólna baza danych dotyczących lokalizacji (CLD)									
Zbiór danych referencyjnych i SIG									
Opracowanie centralnej bazy danych									

⁽⁹⁾ RIM opracowany ściśle według specyfikacji RIM.

⁽¹⁰⁾ Centralne usługi URAM będą dostępne wyłącznie podczas testów odbiorczych w trakcie włączania do RIM państw członkowskich.

Wspólne komponenty i usługi	Poziom bazowy								
	2023			2024				2025	
	2. kw.	3. kw.	4. kw.	1. kw.	2. kw.	3. kw.	4. kw.	1. kw.	2. kw.
Integracja z systemami państw członkowskich									
Próby rozruchowe									
Wspólna baza danych dotyczących towarów niebezpiecznych (CHD)									
Zbiór danych referencyjnych i SIG									
Opracowanie centralnej bazy danych									
Integracja z systemami państw członkowskich									
Próby rozruchowe									
Wspólna baza danych dotyczących bezpieczeństwa i higieny na statkach (SSD) ⁽¹⁾									
Opracowanie specyfikacji									

6. Stosowanie rozporządzenia

Od dnia rozpoczęcia stosowania rozporządzenia wszystkie informacje niezbędne do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych będą dostarczane za pomocą zbioru danych EMSWe i zgodnie z tym zbiorem danych. Każde państwo członkowskie udostępni punkt pomocy technicznej dla użytkowników morskiego krajowego pojedynczego punktu kontaktowego przez pierwsze 12 miesięcy (począwszy od 15 sierpnia 2025 r.) oraz stronę internetową wsparcia technicznego swojego morskiego krajowego pojedynczego punktu kontaktowego o strukturze określonej w załączniku III do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/204.

Oczekuje się, że wdrożenie na szczeblu krajowym, w tym testy, będzie trwać co najmniej 18 miesięcy. Wraz z planowanym uruchomieniem wersji RIM i usług URAM do końca 2023 r. państwa członkowskie i przemysł mogą rozpocząć przypadającą na nie część wdrażania i odpowiednie testy. Oczekuje się, że ten okres przejściowy obejmujący testy zgodności z systemami innych organów i przemysłu potrwa przez cały rok 2024 r. i część roku 2025, aż do chwili, gdy zaczną funkcjonować usługi centralne.

Niemniej jednak Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, będzie nadal monitorować stan wdrażania i osiągnięte postępy. W razie potrzeby na początku 2024 r. dokona ponownej oceny wykonalności planu i przedstawi propozycje zmierzające do wyeliminowania ewentualnych opóźnień.

⁽¹⁾ Kolejne kroki zostaną ustalone na późniejszym etapie.